

Natuurtoets effecten van de aanleg van een black-start installatie op beschermde soorten en gebieden bij de Maxima-centrale

Toetsing in het kader van de Omgevingswet

WAARDEN
BURG
Ecology

we
consult
nature.

Natuurtoets effecten van de aanleg van een black-start installatie op beschermde soorten en gebieden bij de Maxima-centrale

Toetsing in het kader van de Omgevingswet

■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■

Status uitgave: definitief

Rapportnummer: 24-455
Projectnummer: 24-0787
Datum uitgave: 3 juni 2025
Projectleider: ■■■■■■■■■■
Tweede lezer: ■■■■■■■■■■
Opdrachtgever: Engie Energie Nederland BV
N. van Dijk
Postbus 10087
8000 GB Zwolle
Foto's omslag: ■■■■■■■■■■
Akkoord voor uitgave: ■■■ ■■■■■■■■
Datum akkoord: 3 juni 2025

Graag citeren als: ■■■■■■■■■■, ■■■■■■■■■■ 2025. Natuurtoets effecten van de aanleg van een black-start installatie op beschermde soorten en gebieden bij de Maxima-centrale. Toetsing in het kader van de Omgevingswet. Rapport 24-455. Waardenburg Ecology, Haren.

Trefwoorden: Ow, Natura 2000, IJsselmeer

Waardenburg Ecology is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Waardenburg Ecology. Opdrachtgever hierboven aangegeven vrijwaart Waardenburg Ecology voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Waardenburg Ecology / ENGIE Energie Nederland N.V.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Waardenburg Ecology, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Waardenburg Ecology is een handelsnaam van Bureau Waardenburg BV. Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Waardenburg Ecology hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Waardenburg Ecology Varkensmarkt 9, 4101 CK Culemborg, 0345 512710
info@waardenburg.eco, www.waardenburg.eco

Inhoud

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Doel	7
1.3	Reikwijdte van het onderzoek	8
2	Toetsingskader	9
3	Plangebied en omgeving	13
3.1	Beschrijving omgeving van het plangebied	13
3.2	Beschrijving plangebied	13
3.3	Voorgenomen ingreep	14
4	Onderzoeksmethodiek	15
4.1	Bronnenonderzoek	15
4.2	Veldbezoek	15
4.3	Toetsing Ow	16
5	Effectbeschrijving onderdeel Soortenbescherming	17
5.1	Planten	17
5.2	Vogels	18
5.3	Vleermuizen	19
5.4	Grondgebonden zoogdieren	20
5.5	Amfibieën	21
5.6	Reptielen	21
5.7	Vissen	22
5.8	Ongewervelden (insecten en weekdieren)	22
6	Onderdeel gebiedsbescherming	24
6.1	Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden	24
6.2	Bepaling van effect(en) IJsselmeer	24
6.3	Bepaling van effect(en) Markermeer & IJmeer en Ketelmeer & Vossenmeer	28
6.4	Beoordeling van effect(en) in het kader van de Omgevingswet	29
7	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	30
7.1	Ligging plangebied t.o.v. NNN	30
7.2	Bepaling effect(en) en beoordeling	30
8	Conclusie en advies/maatregelen	31
8.1	Soortenbescherming	31

8.2	Gebiedsbescherming	31
8.3	Bescherming van houtopstanden	31
8.4	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	31
	Literatuur	33
	Bijlage I Essentietabellen	34
	Bijlage II Toetsingskader beschermde soorten Omgevingswet	38

Samenvatting

Omgevingswet onderdeel soortbescherming (rood: nader onderzoek en/of vergunning nodig, geel: maatregelen nodig, groen: geen gevolgen).

Soortgroep	Effecten (zijn er schadelijke gevolgen?)	Aanvullend onderzoek om vast te stellen of sprake is van een schadelijke handeling	Maatregelen om schadelijke gevolgen te voorkomen of te beperken (Bal art. 11.27 lid 1a en 1b)
Vergunningplichtige gevallen (schadelijke handelingen Bal 11.37, 11.46, 11.54) – maatregelen			
Planten	Geen	-	-
Ongewervelden	Geen	-	-
Vissen	Geen	-	-
Amfibieën	Geen	-	-
Reptielen	Geen	-	-
Grondgebonden zoogdieren	Geen	-	-
Vleermuizen	Geen	-	-
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	Geen	-	-
Algemene broedvogels	Vernietiging van nesten of verstoring van broedvogels moet worden voorkomen (Bal art. 11.37 lid 1d).	N.v.t	Om schadelijke gevolgen te voorkomen wordt het rooien van beplanting en (voorbereidende) werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd (deze loopt globaal van half maart tot half augustus).

Soortgroep	Effecten	Nader onderzoek	Maatregelen om schadelijke gevolgen te beperken (Bal art. 11.27 lid 1a en 1b)	Maatregelen gericht op een 'plus' voor natuur
Vergunningvrije gevallen (Bkl 8.74I) – maatregelen				
Planten	Geen	-	-	-
Ongewervelden	Geen	-	-	-
Vissen	Geen	-	-	-
Amfibieën	Geen	- -	- -	-
Reptielen	Geen	-	-	-
Grondgebonden zoogdieren	- Mogelijk effecten op soorten die zijn aangewezen als 'vergunningvrij geval'.	-	- Beplanting (minimaal dag voorafgaand werkzaamheden) afzetten op 20 cm hoogte zodat dieren (o.a. haas en egel) kunnen vluchten.	-
Trekvogels	Geen	-	-	-

Omgevingswet onderdeel gebiedsbescherming en houtopstanden

Beschermingsregime	Effect	Aanvullend onderzoek	Zorgplicht
Natura 2000	Mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen zijn op voorhand uitgesloten, met mogelijke uitzondering van effecten van stikstof.	Aerius berekening.	Er zijn geen negatieve effecten, aanvullende maatregelen in het kader van de zorgplicht worden niet nodig geacht.
Natuurnetwerk Nederland, bijzondere natuurgebieden en landschappen	Het plangebied ligt buiten de NNN en op afstand van bijzondere natuurgebieden en landschappen. De regels ten aanzien van de NNN, bijzondere natuurgebieden en landschappen zijn niet van toepassing	-	
Bescherming van houtopstanden Ow	Er worden geen bomen gekapt, een kapmelding (Ow) is niet van toepassing	-	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2022 heeft er een toetsing plaatsgevonden voor het plaatsen van een groot aantal accu's op het terrein van de Maxima-centrale (Schepp, 2022). Deze zijn inmiddels geplaatst. ENGIE Energie Nederland N.V. was voornemens om nogmaals een groot aantal accu's (batterijen) te plaatsen op het terrein van de Maxima-centrale. De ventilatoren die nodig zijn voor het koelen van de accu's zorgen voor een toename aan geluid. Deze plannen zijn tijdens het uitvoeren van de toetsing vervallen, door ontwikkeling in de energiemarkt. ENGIE Energie Nederland N.V. wil op deze locatie nu een black-start installatie plaatsen. Dit is een installatie die benodigd is om de centrale opnieuw op te kunnen starten als de stroom in Nederland is uitgevallen. Deze voorziening produceert minder geluid dan de eerder geplande accucontainers. Hiertoe is het noodzakelijk te onderzoeken of de (beoogde) geluidstoename een significant verstorend of verslechterend effect kan hebben op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) van de betrokken Natura 2000-gebieden. Deze ingreep kan mogelijk gevolgen hebben voor van nature in het wild levende beschermde soorten en/of gebieden en is daarmee een 'flora- en fauna-activiteit' of een 'Natura 2000-activiteit' in de zin van de Omgevingswet (Ow).

1.2 Doel

Het doel van het onderzoek is te bepalen of de voorgenomen ingreep kan leiden tot overtredingen van de regels uit de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten, gebieden (Natura 2000-gebieden, NNN, bijzondere gebieden en landschappen) en houtopstanden. Voorliggend rapport doet verslag van de resultaten van dit onderzoek en geeft adviezen over eventueel te nemen vervolgstappen.

De Omgevingswet

De Omgevingswet heeft als doel het behoud van de biodiversiteit en duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan. Sommige handelingen en ontwikkelingen kunnen de natuur, en daarmee de biodiversiteit, schaden en zijn daarom krachtens de wet verboden. Is dat het geval dan is er in geval van beschermde gebieden een vergunning nodig voor een Natura 2000-activiteit. Naast een algemene zorgplicht geldt een specifieke zorgplicht ten aanzien van de bescherming van gebieden en houtopstanden.

1.3 Reikwijdte van het onderzoek

In voorliggend rapport zijn de gevolgen van voorgenomen ingreep op, beschermde soorten, Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland, bijzondere natuurgebieden en landschappen en houtopstanden beoordeeld in het kader van de Omgevingswet (Ow). Een beoordeling van of sprake is van een 'flora- en fauna-activiteit' met gevolgen voor (beschermde) soorten planten en dieren valt buiten de kaders van deze toetsing.

Figuur 1.1 Foto van het plangebied.

2 Toetsingskader

De toetsing is uitgevoerd in het kader van de Ow. Voor de teksten van de Ow verwijzen we naar: wetten.overheid.nl.

Activiteiten die mogelijk gevolgen hebben voor in het wild levende dieren of planten zijn in de Ow gedefinieerd als flora- en fauna-activiteiten. De Ow stelt regels over flora- en fauna-activiteiten om soorten te beschermen. Dit betreft zowel (inter)nationaal beschermde soorten als niet beschermde soorten. In Bijlage II van dit rapport wordt nader ingegaan op het toetsingskader voor een flora- en fauna-activiteit.

De gebiedsbescherming in de Ow bestaat uit een specifieke zorgplicht, een beschermingsregime voor Natura 2000- gebieden, regels voor de aanwijzing en bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en bijzondere nationale natuurgebieden en landschappen. In deze toetsing zijn tevens de (rijks)regels voor de bescherming van houtopstanden opgenomen. Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) geeft een nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht en de rijksregels voor beschermde gebieden en de bescherming van houtopstanden.

2.1.1 Soortenbescherming (planten en dieren)

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bij de Ow wordt onderscheid gemaakt in de volgende drie beschermingsregimes waarvoor onder voorwaarden een omgevingsvergunning kan worden aangevraagd:

- § 11.2.2: omgevingsvergunning *soorten Vogelrichtlijn*.
- § 11.2.3: omgevingsvergunning *soorten Habitatrichtlijn*.
- § 11.2.4: omgevingsvergunning *andere soorten* (Bijlage IX Bal).

Voor elk beschermingsregime zijn de vergunningplichtige gevallen en de vergunningvrije gevallen bepaald. Provincies regelen in een omgevingsverordening of en voor welke flora- en fauna-activiteiten geen vergunningplicht geldt (de vergunningvrije gevallen).

BESCHERMDE SOORTEN

Voor beschermde soorten zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) schadelijke handelingen benoemd en bestaan soortlijsten waarnaar verwezen wordt in het desbetreffende artikel.

- Europees beschermde diersoorten en plantensoorten

Soortenlijst

Schadelijke handelingen en soortenlijst beschreven in:

- Vogelrichtlijn

art 11.37 Bal

- Habitatrichtlijn, Bijlage IV	art 11.46 Bal
- Andere beschermde dier- en plantensoorten	
<i>Soortenlijst</i>	<i>Schadelijke handelingen en soortenlijst beschreven in:</i>
- Bijlage IX	art 11.54 Bal
A. zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers	art 11.54 Bal, 1e lid, onder a
B. vaatplanten	art 11.54 Bal, 1e lid, onder c
- Vogels met jaarrond beschermde nesten	
- Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten	RVO

De *specifieke zorgplicht* voor flora- en fauna-activiteiten heeft een breder toepassingskader dan de drie hierboven genoemde beschermingsregimes. De *specifieke zorgplicht* is van toepassing op van nature in Nederland in het wild voorkomende (Bal art. 11.27, lid 2a):

- soorten van de Vogelrichtlijn (Bijlage I Vogelrichtlijn),
- geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten, die niet in Bijlage I van de Vogelrichtlijn zijn genoemd
- soorten van de Habitatrichtlijn (Bijlage II, IV, V Habitatrichtlijn),
- soorten dieren of planten die zijn opgenomen op de Rode Lijsten, en
- nationaal beschermde soorten (Bijlage IX Bal).

In deze rapportage worden soorten vermeld op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten zoals opgenomen in Bijlage IX van het Bal kortweg aangeduid als '*beschermde soorten*'. De soorten van Bijlage II en V van de Habitatrichtlijn en van de Rode lijst die niet in de categorie '*beschermde soorten*' vallen worden in dit rapport aangeduid als '*overige bedreigde of kwetsbare soorten*'.

2.1.2 Gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden)

"Natura 2000" is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden waarin bepaalde diersoorten, plantensoorten en (essentiële) onderdelen van hun natuurlijk/functioneel leefgebied beschermd worden om de biodiversiteit (soortenrijkdom) te behouden of te verbeteren. Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd met daarbij behorende doelsoorten, habitats en habitat specifieke kenmerken.

Als gevolg van de voorgenomen ingreep kan zowel direct als indirect (door externe werking) sprake zijn van een al dan niet negatief effect op (de instandhoudingsdoelstellingen van) een Natura 2000-gebied.

Hoofdstuk 6 van de voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een onderzoek naar de effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De centrale vraag van deze toetsing is: kunnen significant nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied op voorhand worden uitgesloten? Als significant nadelige gevolgen niet kunnen worden uitgesloten is sprake van een Natura 2000-activiteit.

2.1.3 **Natuurnetwerk Nederland**

De wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN worden door de provincie per Omgevingsverordening vastgesteld. Het beschermingsregime voor het NNN is uitgewerkt in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De regels zien erop toe dat de kwaliteit en oppervlakte van het NNN niet achteruitgaan en dat de samenhang tussen de gebieden van het NNN behouden blijft. In het geval dat activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN, dan moeten deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk netto behouden blijven of verbeteren. Voor informatie over de NNN is de Informatiekaart Natuur (IKN) ontwikkeld.

Hoofdstuk 7 van de voorliggende rapportage beschrijft de effecten van de voorgenomen ingreep op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland en of mitigerende of compenserende maatregelen nodig zijn.

2.1.4 **Bijzondere natuurgebieden en landschappen**

Het plangebied ligt niet in de nabijheid van een bijzonder nationaal natuurgebied of een bijzonder Provinciaal landschap. De voorgenomen ingreep is niet getoetst aan de regels zoals vermeld in de provinciale Omgevingsverordening van provincie Flevoland (Provincie Flevoland, 2025).

2.1.5 **Bescherming van houtopstanden**

De rijksregels voor de bescherming van houtopstanden staan opgenomen in het Bal. Het vellen van houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht en herplantplicht voor houtopstanden vanaf 10 are of meer of bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen buiten de zogeheten bebouwingscontour houtkap.

Met de ingreep worden geen houtopstanden gekapt. De regels ten aanzien van houtopstanden zoals vermeld in Afdeling 11.3 van het Bal zijn dus niet van toepassing.

2.1.6 **Specifieke zorgplicht beschermde gebieden**

Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

De specifieke zorgplicht houdt kort gezegd in dat bij alle activiteiten die verslechterende of significant versturende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, nadelige gevolgen zoveel mogelijk moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Voorafgaand aan een activiteit moet worden nagegaan of *op voorhand* op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen, verslechterende of significant versturende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Als dat niet kan, dan moet worden vastgesteld wat die

verslechterende of significant verstorende gevolgen zijn, gelet op de instandhoudingsdoelen. Vervolgens dienen passende preventieve maatregelen worden getroffen. Tijdens en na de activiteit dient te worden nagegaan of deze maatregelen het beoogde effect hebben. Als toch verslechterende of significant verstorende effecten optreden dienen de werkzaamheden te worden gestaakt, of, als dit redelijkerwijs niet gaat, moeten passende herstelmaatregelen te worden getroffen. De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten en bijzondere nationale natuurgebieden, maar ook voor activiteiten die conform een Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd.

Disclaimer

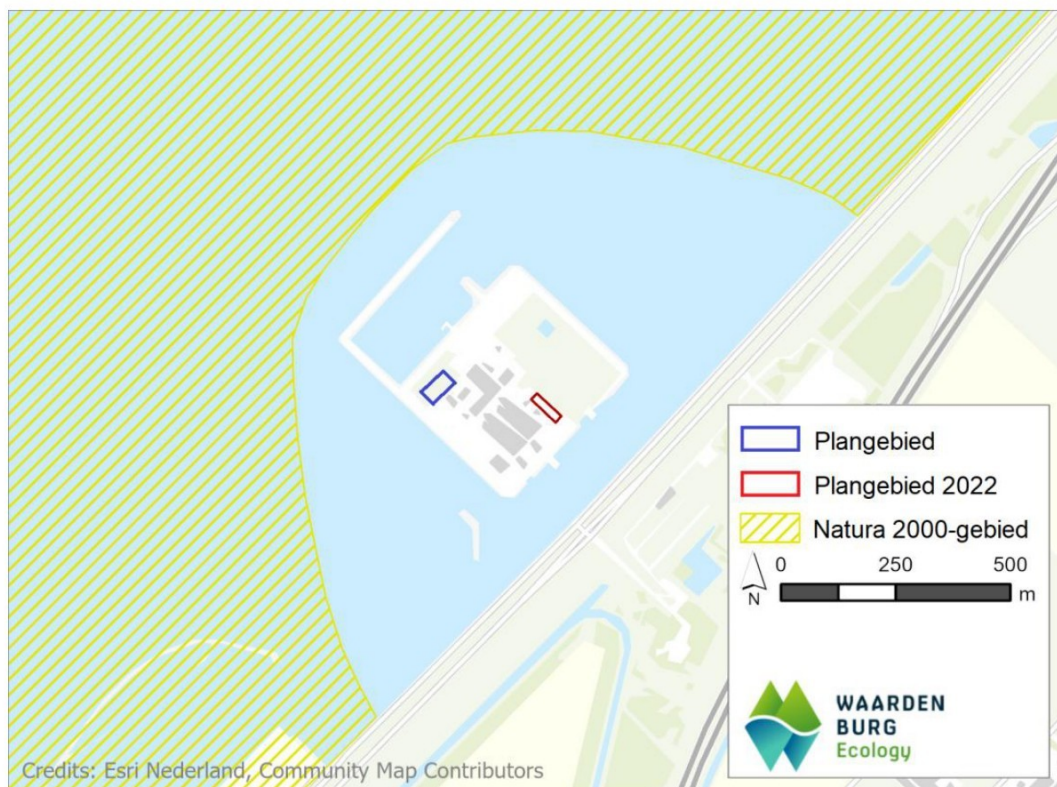
De reikwijdte van de specifieke zorgplicht is op dit moment nog niet duidelijk. De formulering van de specifieke zorgplicht laat veel ruimte voor interpretatie die (nog) niet nader ingevuld is door provincies. Dit maakt dat wij ons advies over de invulling van de specifieke zorgplicht geven op basis van *expert judgement*.

Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om af te wegen welke maatregelen in het kader van de specifieke zorgplicht redelijkerwijs genomen worden. De specifieke zorgplicht is niet vrijblijvend, deze is bestuurs- én strafrechtelijk handhaafbaar.

3 Plangebied en omgeving

3.1 Beschrijving omgeving van het plangebied

Het plangebied bevindt zich op het terrein van de Maxima-centrale. Het terrein van de Maxima-centrale betreft een eiland in het IJsselmeer die middels een brug met de Flevopolder is verbonden. De dijk van het eiland als mede het water direct rond het eiland zijn evenals het terrein van de Maxima-centrale in eigendom van ENGIE. Het Natura 2000-gebied IJsselmeer ligt op minimaal 100 meter afstand van het terrein van de Maxima-centrale en op circa 300 meter afstand van het plangebied (Figuur 3.1).

Figuur 3.1 Ligging huidig plangebied (blauw omkaderd), plangebied 2022 (rood omkaderd) en Natura 2000-gebied

3.2 Beschrijving plangebied

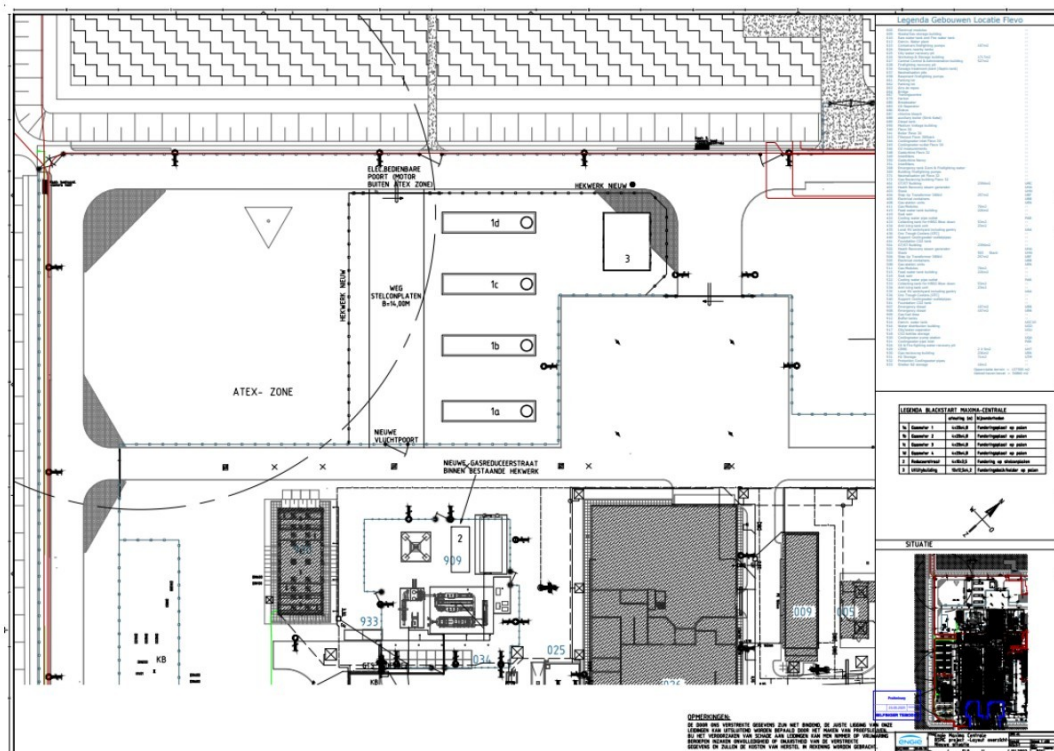
Het plangebied, waar de black-start installatie worden geplaatst bestaat uit gazon en is gelegen in de westelijke hoek van het eiland. De locatie is in Figuur 3.1 globaal aangegeven. Er staan geen bomen of gebouwen binnen het plangebied.

3.3 Voorgenomen ingreep

De informatie in deze paragraaf is aangeleverd door de opdrachtgever. De ingreep betreft het plaatsen van een black-start installatie, bestaande uit maximaal 4 gasmotoren (van elk maximaal 4,5 MWe) en een utility gebouw met ondersteunende installaties, waaronder een kleine transformator. De gasmotoren zullen normaliter alleen voor het doen van periodieke proefstarts kortstondig in bedrijf zijn. Daarnaast kunnen ze ingezet worden in het geval van een black-out of als noodstroomvoorziening ter ondersteuning van het landelijke elektriciteitsnet. De gasmotoren zijn aan te merken als geluidbronnen. Deze zullen normaliter maximaal 1,5 uur per dag in bedrijf zijn, en maximaal 500 uur per jaar. Het geluidvermogen van de gasmotoren bedraagt maximaal 90 dB(A), op 1 meter afstand. De installaties in het utility gebouw produceren geen relevante geluidpieken.

Deze ingreep kan omschreven worden als een ingreep in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Gebruik van een door de minister goedgekeurde gedragscode voor de betreffende ingreep is niet aan de orde.

Figuur 3.2 Inrichting van de black-start installatie

4 Onderzoeksmethodiek

Voorliggende toetsing is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Gevolgen voor beschermde soorten zijn bepaald op basis van de (invloedssfeer van de) voorgenomen activiteit (aard, omvang en duur) en de functie van het plangebied en omgeving voor beschermde soorten en beoordeeld in het kader van de Ow.

4.1 Bronnenonderzoek

Soortenbescherming

Op basis van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is een actueel overzicht gemaakt van (beschermde en overige bedreigde of kwetsbare) soorten die in de regio voorkomen. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. drie km om het plangebied en gegevens tot vijf jaar oud. Inventarisaties van SOVON (de Boer & van Kleunen, 2020) zijn gebruikt om het effect op de watervogels te beoordelen.

Gebiedsbescherming

Met behulp van de website www.natura2000.nl is nagegaan wat de afstand van het plangebied is tot verschillende Natura 2000-gebieden. Voor Natura 2000-gebieden binnen de invloedssfeer van de ingreep is deze website geraadpleegd voor het achterhalen van de instandhoudingsdoelstellingen (incl. doel- en habitatoorten).

Voor het bepalen van een mogelijk effect op beschermde Natura 2000-gebieden is – naast ecologische expertise – gebruik gemaakt van de effectenindicator van synbiosys.alterra (synbiosys.alterra.nl). Deze effectenindicator is een instrument waarmee mogelijke schadelijke effecten ten gevolge van een geplande ingreep kunnen worden verkend (de informatie is generiek) en geeft informatie over de gevoeligheid van soorten en habitattypen voor de meest voorkomende storende factoren (bron: synbiosys.alterra.nl).

4.2 Veldbezoek

Het veldbezoek heeft op 14-11-2024 plaatsgevonden bij een temperatuur van 9 graden. Het was bewolkt, maar het regende niet. Daarbij is in het plangebied - met behulp van een verrekijker – gezocht naar beschermde soorten en sporen (zoals nesten, holen uitwerpselen, braakballen, knaagsporen). Op basis van terreinkenmerken en *expert judgement* is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde en overige bedreigde of kwetsbare soorten.

4.3 Toetsing Ow

Op basis van het bronnenonderzoek en veldbezoek wordt een uitspraak gedaan over of bij de voorziene ingreep rekening moet worden gehouden met het (mogelijk) voorkomen van beschermde of bedreigde soorten planten en dieren in of direct nabij het plangebied en wordt beoordeeld of een negatief effect op beschermde soorten/natuurgebieden al dan niet kan worden uitgesloten. Soorten die in of nabij het plangebied voorkomen en die de provincie Flevoland als vergunningsvrij geval heeft voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, worden in deze toetsing buiten beschouwing gelaten. Omdat deze soorten wel vallen onder de specifieke zorgplicht zullen, indien van toepassing, hiervoor wel maatregelen worden beschreven om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen en beperken.

Benadrukt wordt dat deze quickscan Ow enkel een oriënterend onderzoek betreft. Wanneer geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ingreep (mogelijk) leidt tot het overtreden van de regels uit de Ow, wordt nagegaan of dit tenietgedaan kan worden middels maatregelen of dat aanvullend onderzoek moet worden uitgevoerd en/of een vergunning Ow moet worden aangevraagd.

De onderzoekers die het onderzoek hebben uitgevoerd zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen uitgevoerde werkzaamheden. Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Waardenburg Ecology. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Waardenburg Ecology is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015.

5 Effectbeschrijving onderdeel Soortenbescherming

In dit hoofdstuk wordt per soortgroep het volgende beoordeeld:

- Komen er binnen de invloedssfeer van de voorgenoemde activiteit (mogelijk) beschermde en overige kwetsbare en bedreigde soorten voor (zie par. 2.1.1)?
- Kunnen voor deze soorten nadelige gevolgen op voorhand worden uitgesloten?
- Als deze gevolgen niet kunnen worden uitgesloten welke gevolgen kan de activiteit voor deze soorten hebben en is daarbij sprake van een zogenoemde schadelijke handeling?

5.1 Planten

5.1.1 Beschermde soorten en functie(s) van het plangebied

Binnen het plangebied en de directe omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend (NDFF). Gegeven het feit dat het een gazon betreft biedt het plangebied ook geen geschikt biotoop voor beschermde plantensoorten. Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoop kan het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.2 Functie van het plangebied voor overige bedreigde of kwetsbare soorten planten

Op basis van de NDFF en een habitatgeschiktheidsbeoordeling is bepaald of er aanwijzingen zijn dat er kwetsbare of bedreigde soorten planten binnen de invloedssfeer van de uit te voeren activiteit (kunnen) voorkomen. Deze aanwijzingen zijn er niet. Kwetsbare of bedreigde soorten komen voor zo ver bekend (NDFF) niet voor in de regio en/of het habitat is ongeschikt voor in de regio voorkomende kwetsbare of bedreigde soorten.

5.1.3 Bepaling van effecten en beoordeling in het kader van de Ow

Op basis van beschikbare informatie is beoordeeld dat er geen sprake is van schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde en/of bedreigde plantensoorten. Er zijn geen maatregelen nodig en nader onderzoek naar beschermde en/of bedreigde soorten planten is niet nodig.

5.2 Vogels

5.2.1 Beschermde soorten en functie(s) van het plangebied

Vogelsoorten uit de categorieën 1 t/m 4

Binnen en/of direct nabij het plangebied komt één vogelsoort uit de categorieën 1 t/m 4 voor, te weten: slechtvalk.

Met uitzondering van de slechtvalk zijn er geen waarnemingen bekend van vogelsoorten uit de categorieën 1 t/m 4 in de bebouwing binnen en/of direct nabij het plangebied. De slechtvalk broedt op de Maxima-centrale.

Vogelsoorten uit de categorie 5

Binnen en/of direct nabij het plangebied komen diverse vogelsoorten uit de categorie 5 voor, waarvan onder meer een aantal zwaluw- en roofvogel- en uilensoorten die voor nestlocaties afhankelijk zijn van bomen en bebouwing. Daarnaast komen ook ijsvogel en oeverzwaluw in de omgeving voor die voor hun nestgelegenheid afhankelijk zijn van (steile/hoge) oevers. Het voorkomen van nesten van vogelsoorten uit de categorie 5 kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Deze soorten gebruiken de omgeving van het plangebied voornamelijk als foerageergebied. Echter, op basis van het grote aanbod van gelijkwaardig foerageergebied in de directe omgeving rondom de IJsselmeerdijk kan een essentiële functie als foerageergebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Algemene vogelsoorten

In de wateren rondom de Maxima-centrale komen diverse soorten watervogels voor (NDFF en Sovon, 2020). Deze soorten gebruiken het IJsselmeer voornamelijk als rust- en foerageergebied.

5.2.2 Bepaling van effect(en)

Als bouwwerkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd, kan dit mogelijk leiden tot verstoring van het jaarrond beschermde nest van de slechtvalk en van algemene vogelsoorten.

Als gevolg van de gebruiksfase wordt het jaarrond beschermde nest van de slechtvalk niet verstoord. De black-start installatie zorgt niet voor een hogere geluidsbelasting dan de huidige situatie (Figuur 6.1 & Figuur 6.2). Deze soort broedt ook in rumoerige binnensteden en industrieterreinen met veel hogere geluidsbelastingen.

De black-start installatie wordt op een gazon geplaatst waar momenteel geen geschikte broedlocaties voor vogels aanwezig zijn. Als gevolg van het in gebruik nemen van de black-start installatie, worden er geen effecten verwacht op op algemene broedvogels van categorie 5. Doordat de geplande werkzaamheden buiten het broedseizoen zullen worden uitgevoerd, kan verstoring van broedgevallen tijdens de aanleg worden uitgesloten.

5.2.3 **Beoordeling van effect(en) in het kader van de Ow**

Verstoring van nesten, met kans op nestverlating, leidt tot een schadelijke handeling onder de Omgevingswet. Door te werken buiten het broedseizoen, kan dergelijke verstoring van broedgevallen – en daarmee een schadelijke handeling onder de Ow ten aanzien van broedvogels – worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Ow geen standaardperiode gehanteerd. De lengte en aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen rekening gehouden worden met de periode half maart tot half augustus. Echter, ook buiten deze periode kan sprake zijn van broedgevallen en zijn deze eveneens beschermd.

5.3 **Vleermuizen**

5.3.1 **Beschermde soorten en functie(s) van het plangebied**

Binnen en/of in de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen (NDFF).

Verblijfplaatsen

Voor vleermuizen kunnen hoog opgaande structuren zoals bomen en/of bebouwing een functie als verblijfplaats (zomer-, kraam-, paar- en [massa] winterverblijven) vervullen.

Wegens het ontbreken van geschikte bebouwing (zoals stenen of houten gebouwen) of bomen, kan het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen (en direct rondom) het plangebied worden uitgesloten.

Vliegroutes/foerageergebied

Hoog opgaande structuren zoals bomen en/of bebouwing maar ook watergangen kunnen voor vleermuizen belangrijke elementen binnen het functioneel leefgebied vormen als het gaat om vliegroutes en foerageergebieden.

Door de lijnvormige structuur vormt de IJsselmeerdijk (gecombineerd met de omgeving) mogelijk geschikt foerageergebied of een geschikte vliegroute voor vleermuizen. Binnen het plangebied zijn geen foerageergelegenheden en vliegroutes aanwezig. Het voorkomen van (essentiële) vliegroutes en/of essentieel foerageergebied van vleermuizen binnen (en direct rondom) het plangebied worden uitgesloten.

5.3.2 **Bepaling van effecten en beoordeling in het kader van de Ow**

Op basis van beschikbare informatie is beoordeeld dat er geen sprake is van schadelijke handelingen ten aanzien van vleermuizen. Er zijn geen maatregelen nodig en nader onderzoek naar vleermuizen is niet nodig.

5.4 Grondgebonden zoogdieren

Vrijwel alle soorten grondgebonden zoogdieren zijn beschermd. Uitzonderingen zijn mol, huismuis, bruine en zwarte rat. Laatstgenoemde staat wel op de Rode lijst van Nederlandse zoogdieren (categorie bedreigd), maar komt slechts op een beperkt aantal plaatsen voor, het gebied van onderhavige studie behoort daar niet toe. We behandelen daarom hier alleen de beschermde soorten zoogdieren. De specifieke zorgplicht is niet van toepassing op niet beschermde grondgebonden zoogdieren.

5.4.1 Functie van het plangebied voor beschermde soorten zoogdieren

Het plangebied vormt (geschikt) leefgebied voor enkele muizensoorten, zoals de veldmuis. Het betreft algemeen voorkomende soorten zoogdieren van het *'Beschermingsregime andere soorten'*. Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor andere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren. In de omgeving komt wezel voor. Echter het terrein van de maxima centrale is te klein voor een territorium van wezel en het is niet aannemelijk dat wezel de brug naar de maxima centrale regelmatig oversteekt, aangezien het kennisdocument kleine marterachtigen (BIJ12, 2024) stelt dat er veelal maximaal 5 meter tussen verbindende element moet zijn. De brug is meer dan 150 meter lang. Hierdoor wordt de aanwezigheid van wezel op het terrein van de maxima centrale niet aannemelijk geacht.

Figuur 5.1 Een hol van de veldmuis in het plangebied.

5.4.2 **Bepaling van effecten en beoordeling in het kader van de Ow**

Grond- en graafwerkzaamheden kunnen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* treffen. Voor deze soorten betreft het een vergunningvrij geval en is dus géén omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig. Het betreft algemeen voorkomende soorten (lokaal, regionaal en landelijk) en het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de (lokale) ingreep is beperkt. De gunstige staat van instandhouding van deze soorten is daarom niet in het geding.

Op basis van beschikbare informatie is beoordeeld dat er geen sprake is van schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde soorten grondgebonden zoogdieren. Er zijn geen maatregelen nodig en nader onderzoek naar beschermde soorten grondgebonden zoogdieren is niet nodig.

5.5 **Amfibieën**

Alle inheemse soorten amfibieën zijn beschermd. Er is geen categorie 'overige bedreigde of kwetsbare soorten'.

5.5.1 **Functie van het plangebied voor beschermde soorten amfibieën**

Er zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde soorten amfibieën in de omgeving van het plangebied. Deze worden op basis van biotoop (door het ontbreken van geschikt water) ook niet verwacht. Hierdoor kan het voorkomen van beschermde amfibieën binnen/direct nabij het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.5.2 **Bepaling van effecten en beoordeling in het kader van de Ow**

Aangezien het voorkomen van beschermde soorten amfibieën in het plangebied kan worden uitgesloten, kunnen (negatieve) effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen activiteit eveneens worden uitgesloten.

Op basis van beschikbare informatie is beoordeeld dat er geen sprake is van schadelijke handelingen ten aanzien van amfibieën. Er zijn geen maatregelen nodig en nader onderzoek naar amfibieën is niet nodig.

5.6 **Reptielen**

Alle inheemse soorten reptielen zijn beschermd. Er is geen categorie 'overige bedreigde of kwetsbare soorten'.

5.6.1 **Functie van het plangebied voor beschermde soorten reptielen**

Er zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde soorten reptielen in de omgeving van het plangebied. Deze worden op basis van biotoop ook niet verwacht.

Hierdoor kan het voorkomen van beschermde reptielen binnen/direct nabij het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.6.2 **Bepaling van effecten en beoordeling in het kader van de Ow**

Aangezien het voorkomen van beschermde soorten reptielen in het plangebied kan worden uitgesloten, kunnen (negatieve) effecten op deze soortgroep als gevolg van de voorgenomen activiteit eveneens worden uitgesloten.

Op basis van beschikbare informatie is beoordeeld dat er geen sprake is van schadelijke handelingen ten aanzien van reptielen. Er zijn geen maatregelen nodig en nader onderzoek naar reptielen is niet nodig.

5.7 **Vissen**

5.7.1 **Functie van het plangebied voor beschermde soorten vissen**

Er zijn geen verspreidingsgegevens bekend van beschermde soorten vissen in de omgeving van het plangebied. Deze worden op basis van biotoop ook niet verwacht; in het plangebied zelf is geen water aanwezig. Hierdoor kan het voorkomen van beschermde vissen binnen/direct nabij het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.7.2 **Functie van het plangebied voor overige bedreigde of kwetsbare soorten vissen**

Er zijn geen verspreidingsgegevens bekend van overige bedreigde of kwetsbare soorten vissen in de omgeving van het plangebied. Deze worden op basis van biotoop ook niet verwacht; in het plangebied zelf is geen water aanwezig. Hierdoor kan het voorkomen van overige bedreigde of kwetsbare vissen binnen/direct nabij het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.7.3 **Bepaling van effecten en beoordeling in het kader van de Ow**

Op basis van beschikbare informatie is beoordeeld dat er geen sprake is van schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde en/of bedreigde soorten vissen. Er zijn geen maatregelen nodig en nader onderzoek naar beschermde en/of bedreigde soorten vissen is niet nodig.

5.8 **Ongewervelden (insecten en weekdieren)**

5.8.1 **Functie van het plangebied voor beschermde soorten ongewervelden**

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén betekenis heeft voor beschermde soorten ongewervelden. Uit het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde soorten

ongewervelden bekend. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het plangebied ook geen geschikt habitat, zoals krabbenscheervelden, of goed ontwikkelde oeverzones, biedt voor beschermde soorten ongewervelden en zijn ook geen beschermde soorten ongewervelden waargenomen.

5.8.2 Functie van het plangebied voor overige bedreigde of kwetsbare soorten ongewervelden

Op basis van de NDFF en een habitatgeschiktheidsbeoordeling is bepaald of er aanwijzingen zijn dat er kwetsbare of bedreigde soorten planten binnen de invloedssfeer van de uit te voeren activiteit (kunnen) voorkomen. Deze aanwijzingen zijn er niet. Kwetsbare of bedreigde soorten komen voor zo ver bekend (NDFF) niet voor in de regio en/of het habitat is ongeschikt voor in de regio voorkomende kwetsbare of bedreigde soorten.

5.8.3 Bepaling van effecten en beoordeling in het kader van de Ow

Op basis van beschikbare informatie is beoordeeld dat er geen sprake is van schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde en/of bedreigde ongewervelden. Er zijn geen maatregelen nodig en nader onderzoek naar beschermde en/of bedreigde ongewervelden is niet nodig.

6 Onderdeel gebiedsbescherming

6.1 Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt op een afstand van circa 420 meter tot Natura 2000-gebied “IJsselmeergebied” en circa 4,1 en 8,4 km tot de Natura 2000-gebieden “Markermeer & IJmeer” en “Ketelmeer & Vossemeer”. Andere Natura 2000-gebieden bevinden zich op meer dan 13 km afstand tot het plangebied.

6.2 Bepaling van effect(en) IJsselmeer

In algemene zin kan als gevolg van werkzaamheden/herontwikkeling (tijdens zowel de aanlegfase als de gebruiksfase direct en indirect (door externe werking) sprake zijn van een (al dan niet) negatief effect op (de instandhoudings-doelstellingen van) een Natura 2000-gebied. Effecten kunnen van ruimtelijke (oppervlakteverlies, versnippering), fysische (bijv. verdroging, vernatting), mechanische (bijv. verstoring door betreding, trillingen, geluid en licht) en/of chemische (bijv. stikstofdepositie, verontreiniging) aard zijn (bron: Effectenindicator).

IJsselmeer

Het IJsselmeer is een groot, tamelijk ondiep zoetwatermeer, dat grotendeels is begrensd door dijken en dammen. Het meer heeft een belangrijke functie voor de recreatie en er vindt intensieve visserij plaats. Wat betreft de ecologische betekenis is de openheid en grootschaligheid van het gebied van groot belang. Zeer grote aantallen watervogels foerageren en ruien hier, in het bijzonder viseters en vogels die hun voedsel op de bodem van het meer zoeken.

Het IJsselmeergebied is aangewezen voor zes habitattypen, vier habitatrictlijnsoorten, tien soorten broedvogels en 32 soorten niet-broedvogels (zie bijlage I).

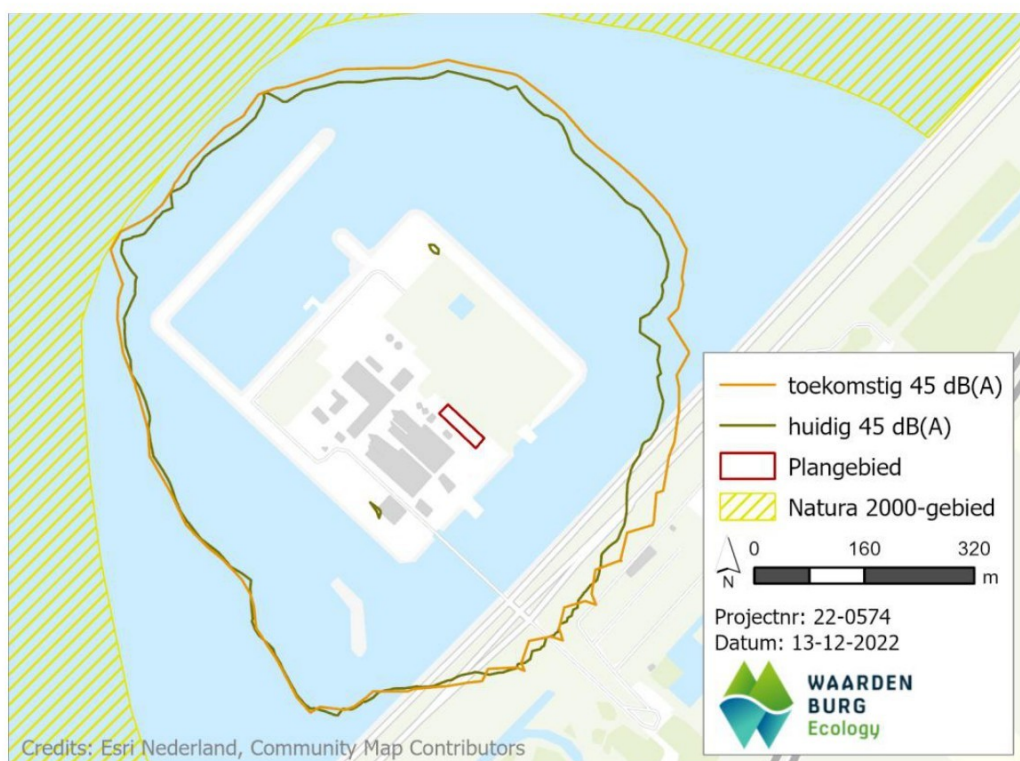
Uit de Effectenindicator en op basis van ecologische expertise, blijkt dat een negatief effect op (doel)soorten tijdens de aanlegfase – als gevolg van verstoring door werkzaamheden ter plaatse (optische-, geluids- en mechanische verstoring van de Maxima-centrale – redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Dit omdat de werkzaamheden van zeer geringe omvang zijn, zeer tijdelijk van aard en op een locatie worden uitgevoerd waar door menselijke aanwezigheid en activiteiten al een permanente verstoring plaatsvindt. Omdat er een geluidstoename in gebruik na de ingreep voorzien is, kunnen negatieve mechanische effecten op het Natura 2000-gebied “IJsselmeer” in de gebruiksfase niet op voorhand worden uitgesloten worden.

Negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie in de aanlegfase en/of gebruiksfase op Natura 2000-gebied IJsselmeer kunnen op voorhand worden uitgesloten omdat er zich

binnen een afstand van 25 km vanaf het plangebied geen stikstofgevoelige habitattypen aanwezig zijn.

In de gebruiksfase is er een bepaalde toename van het geluid te verwachten ten gevolge van het in gebruik nemen van de nieuwe black-start installatie. Het zijn met name de incidenteel in gebruik zijnde gasmotoren die voor een extra geluidsbelasting zorgen. Voor het EOS-project in 2022 zijn destijds geluidscontouren berekend. Deze geluidscontouren worden nu ook gebruikt, omdat het project aanzienlijk minder geluid naar de omgeving veroorzaakt dan het project in 2022; vier gasmotoren ten opzichte van een EOS-park met onder meer 160 accucontainers met een geluidvermogen van elk 85 dB(A). Ter onderbouwing van de effecten zijn de geluidscontouren van 2022 goed te gebruiken vanuit een worst-case benadering, aangezien het nieuwe project aanzienlijk minder geluid produceert, zowel qua maximaal geluidvermogen als ook qua tijdsduur. Dat er een minimaal verschil is in de plaats van het projectgebied, is daarbij verwaarloosbaar. In Figuur 6.1 zijn de geluidscontouren van 45 dB(A) weergegeven (op 3 m. hoogte) voor het project in 2022 (huidige en beoogde situatie). In Figuur 6.2 zijn de 50 dB(A) contouren weergegeven voor het project in 2022 (huidige en beoogde situatie). De berekende contouren voor zowel de huidige als de toekomstige situatie zijn voor de nachtperiode. Het betreft feitelijk het 'continue geluid' (langtijdgemiddelde ($L_{Ar,LT}$)) van het centraleterrein. De berekende geluidniveaus voor de dag- en de avondperiode zijn slechts marginaal hoger (minder dan 1 dB verschil). Het verschil zit in het vrachtwagentransport overdag.

Figuur 6.1 Geluidscontouren 45 dB(A) ($L_{Ar,LT}$, op 3 m. hoogte) Voor zowel de toekomstige als de huidige situatie.

Figuur 6.2 Geluidscontouren 50 dB(A) ($L_{Ar,LT}$, op 3 m. hoogte) Voor zowel de toekomstige als de huidige situatie.

Uit Figuur 6.1 en Figuur 6.2 valt op te maken dat er ten aanzien van de contouren weinig verschil is tussen de huidige situatie en de beoogde situatie in 2022, de grootste verschuiving is circa 50 meter richting het oosten. Voor het huidige project van 2025 is de verwachting dat de grootste verschuiving wel iets meer richting het N2000 gebied is. Hierbij zal de 45 dB(A) grens mogelijk enkele tientallen meters in het N2000 gebied opschuiven. De 50 dB(A) grens zal ook in 2025 niet het Natura2000 gebied bereiken.

Door het project in 2022 is er sprake van een toename van geluid op enkele tientallen vierkante meters in het Natura 2000 gebied IJsselmeer. Dit betreft echter enkel de 45 dB(A) contour. Het nieuwe project veroorzaakt aanzienlijk minder geluidbelasting naar de omgeving dan de hier aangegeven geluidscontouren van het project in 2022. Gezien het geringe oppervlak van het Natura 2000 gebied dat hiermee zou kunnen worden aangetast is er geen sprake van een significante toename van het geluidsniveau.

De conclusie is dat er in de beoogde situatie van het black-start project geen significante toename van het geluidsniveau optreedt.

6.2.1 Effecten op vogels

In zijn algemeenheid kan ten aanzien van geluid het volgende worden gezegd. Zowel broedvogels als foeragerende en pleisterende watervogels zijn gevoelig voor geluid. Voor broedvogels wordt vaak een drempelwaarde gehanteerd van 45 dB(A) (Reijnen *et al* 1997), voor foeragerende watervogels 51 dB(A) (Arcadis 2016). Dat wil zeker niet zeggen dat het

leefgebied voor vogels boven deze drempels ongeschikt is. In de eerste plaats kan gewenning voor geluid optreden. In de tweede plaats zijn sommige soorten relatief ongevoelig voor geluid. De drempelwaarden geven indicatief een grens aan waarboven effecten op **kunnen** treden. Bij de centrale is het dus zo dat er ook in de huidige situatie al met regelmaat geluidsverstoring optreedt.

Uit onderzoek is gebleken dat gepiekt lawaai, zoals bijvoorbeeld bij evenementen, weinig effect heeft op broedvogels (Wansink 2018). Broedvogels stonden soms bloot aan geluid van 60 tot 90 dB(A).

In het geval van de Maxima-centrale zijn maximale geluiden veel lager dan in het onderzoek hierboven beschreven. Het betreft hier geen broedvogels maar foeragerende en rustende vogels. De 50 dB(A) contour overlapt niet met het Natura 2000-gebied (zie Figuren 6.1 en 6.2). De huidige en beoogde geluidscontouren uit 2022 zijn nagenoeg gelijk. De huidige ontwikkeling is kleiner dan de ontwikkeling van 2022, waardoor er in 2025 nog een vergelijkbare verschuiving van de contouren wordt verwacht bovenop de ontwikkeling uit 2022. Voor foeragerende of rustende watervogels zullen door deze geringe verandering geen negatieve effecten optreden. Ten aanzien van vogels kan de conclusie luiden dat er geen significante effecten optreden op het behalen van de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied "IJsselmeer".

6.2.2 Effecten op meervleermuis

Vleermuizen zijn ook gevoelig voor geluid. Luide laag frequente geluiden kunnen ook doordringen tot in de verblijfplaatsen. Als de laagfrequente geluiden zeer regelmatig zijn, worden ook zeer luide geluiden nog door tenminste een aantal soorten vleermuizen getolereerd (Wansink 2018). Zo zijn er diverse zomerverblijfplaatsen vastgesteld van watervleermuizen, rosse vleermuizen en vale vleermuizen in Duitse autosnelwegbruggen. Maar dit geldt waarschijnlijk niet voor soorten die direct om hun verblijfplaatsen jagen en hierin geluidsgevoelig zijn zoals gewone grootvleermuis en Bechsteins vleermuis. Passief luisterende soorten worden beïnvloed tot 60m van een auto snelweg (is ca. 60-65 dB(A). Als effecten grens wordt 88 dB(A) genomen voor de resterende groep (Wansink 2018).

Van een aantal soorten vleermuizen is bekend dat een dB-belasting van meer dan 60 dB(A) een negatief effect heeft op het terreingebruik en de foerageer-efficiëntie van vleermuizen. Voor andere soorten is een negatief effect pas boven 88 dB(A) te verwachten (Wansink 2018). De geluidcontour van 60 dB(A) uit 2022 van de ventilatoren rijkt niet verder dan de Maxima-centrale (Figuur 6.3). De verschuiving in contouren door de huidige ontwikkeling in 2025 zal ook minimaal zijn, aangezien er in 2025 een vergelijkbare verschuiving van de contouren wordt verwacht bovenop de ontwikkeling uit 2022. Negatieve effecten op vleermuizen worden daardoor niet verwacht.

Figuur 6.3 Geluidscontouren 60 dB(A) ($L_{Ar,LT}$, op 3 m. hoogte) uit 2022 voor zowel de toekomstige als de huidige situatie.

6.2.3 Effecten op rivieronderpad

De rivieronderpad is ook een aangewezen habitatrictlijnsoort voor het IJsselmeergebied. Onder water zal geen sprake zijn van een geluidstoename. Negatieve effecten op de rivieronderpad worden daardoor niet verwacht

6.3 Bepaling van effect(en) Markermeer & IJmeer en Ketelmeer & Vossenmeer

Gezien de aard van de werkzaamheden en de effecten ten gevolge van de gebruiksfase kunnen alle effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden "Markermeer & IJmeer" en "Ketelmeer & Vossemeer" gezien de afstand redelijkerwijs worden uitgesloten in zowel de aanleg- als de gebruiksfase. Het Natura 2000-gebied "Markermeer & IJmeer" heeft stikstofgevoelige habitattypen, deze liggen echter op circa 32 km afstand van het plangebied. Gezien de aard van de ingreep en de afstand tot de stikstofgevoelige habitattypen wordt er geen bijdrage aan stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen van het Natura 2000-gebied "Markermeer & IJmeer".

Andere Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebied "Rijntakken" ligt op circa 20 km van het plangebied. Voor de aanlegfase zal met een Aeriusberekening moeten worden aangetoond dat er geen sprake zal zijn van een meetbare depositietoename op stikstofgevoelige habitattypen van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie in de aanlegfase en/of gebruiksfase op natura 2000-gebieden die meer dan 25 km afstand van

het plangebied is onwaarschijnlijk. Overige stikstofgevoelige Natura-gebieden liggen op een grotere afstand dan 25 km en behoeven niet te worden onderzocht. Gezien de afstand tussen het plangebied en deze Natura 2000-gebieden en de aard en omvang van de werkzaamheden kunnen ook andere negatieve effecten dan stikstof op deze Natura 2000 redelijkerwijs worden uitgesloten.

6.4 Beoordeling van effect(en) in het kader van de Omgevingswet

Omdat negatieve effecten op Natura 2000-gebieden tijdens de aanleg- en gebruiksfase uitgesloten zijn, met uitzondering van de effecten van stikstof in de aanlegfase, zijn ook significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden in de aanleg- en gebruiksfase uitgesloten.

Wij adviseren om voor de aanlegfase een Aerius berekening te maken om de stikstofdepositie ten gevolge van de aanlegfase op het Natura 2000-gebied Rijntakken inzichtelijk te maken.

7 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

7.1 Ligging plangebied t.o.v. NNN

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan het NNN. Het dichtstbijzijnde gedeelte van het NNN ligt op een afstand van circa 1,9 km.

7.2 Bepaling effect(en) en beoordeling

De voorziene ingreep leidt niet tot negatieve effecten (verlies/aantasting van oppervlakte, kwaliteit, wezenlijke kenmerken en waarden en samenhang) van het NNN. Een aanvullende toetsing (aan het verbod op 'onevenredig' of 'significant' aantasten van het NNN ("Nee, tenzij-toets") wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

8 Conclusie en advies/maatregelen

8.1 Soortenbescherming

Op grond van het onderzoek wordt geconcludeerd dat de uit te voeren activiteit schadelijke gevolgen heeft voor algemeen voorkomende soorten kleine zoogdieren. Het betreft een vergunningvrij geval en er is dus géén omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit nodig. Wel is de specifieke zorgplicht van toepassing.

Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van algemene broedvogels om negatieve gevolgen voor deze soorten te voorkomen (voor preventieve maatregelen zie par. 5.2.3).

8.2 Gebiedsbescherming

Met uitzondering van mogelijke effecten van stikstof, zijn significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden in de aanleg- en gebruiksfase uitgesloten. Verdere toetsing, behoudens stikstof, aan het aspect gebiedsbescherming binnen de Ow is daarmee niet noodzakelijk.

Mogelijk leidt de geplande ingreep (aanlegfase) tot extra depositie van stikstof in nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Hierdoor kan een negatief chemisch effect op Natura 2000-gebieden niet worden uitgesloten. Extra depositie van stikstof tijdens de gebruiksfase wordt wel uitgesloten. Geadviseerd wordt om een Aerius berekening voor de aanlegfase uit te voeren.

8.3 Bescherming van houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt, een kapmelding (Ow) is niet van toepassing

8.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Er geldt géén belemmering tegen de voorziene ingreep met betrekking tot het NNN, waardoor een aanvullende toetsing (aan het verbod op 'onevenredig' of 'significant' aantasten van het NNN ("Nee, tenzij-toets") niet noodzakelijk wordt geacht.

De in dit rapport gepresenteerde gegevens over beschermde soorten zijn houdbaar tot drie jaar na afronding van het veldonderzoek. Indien de in dit rapport beschreven (en getoetste) ingreep wijzigt dan wel wordt uitgevoerd na verloop van de geldende houdbaarheidstermijn van onderhavig onderzoek, kan een actualisatie van het onderzoek nodig zijn.

Literatuur

- Arcadis, 2016. Passende-Beoordeling Structuurvisie-Eemsmond-Delfzijl. Projectnummer C05058.000142.0100. Arcadis Nederland B.V., Arnhem.
- BIJ12, 2024. Kennisdocument Kleine marterachtigen, Bunzing – Hermelijn, Wezel. Versie 1.1, juli 2024.
- de Boer P. & van Kleunen A. 2020. Het voorkomen van watervogels rond de Maxima-centrale van Lelystad in februari-maart 2020. Sovon-rapport 2020/31. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- NDFF z.d.. Nationale Database Flora en Fauna. Geraadpleegd op 6 januari 2025, van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/login.zul#0>.
- Provincie Flevoland, 2025. Omgevingsverordening provincie Flevoland, 01 januari 2025
- Reijnen, R., Foppen, R. & G. Veenbaas, 1997. Disturbance by traffic of breeding birds: evaluation of the effect and considerations in planning and managing road corridors. Biodiversity and Conservation 6, 567-581.
- Schepp, K.L., 2022. Natuurtoets effecten van het gebruik van accucontainers op beschermde soorten en gebieden nabij de Maxima-centrale. Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport 22-332. Waardenburg Ecology, Haren.
- Wansink, D.E.H. 2018. Effecten van de gebiedsontwikkeling Luchthaven Twente op beschermde soorten. Toetsing in het kader van de Wnb. Bureau Waardenburg Rapportnr. 17-019. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Bijlage I Essentietabellen

IJsselmeergebied

Habitatype	Habitatsubtype	Status doel	Oppervlakte	Kwaliteit	Relatieve bijdrage	Kernopgave
H1330B - Schorren en zilte graslanden	binnendijks	definitief	=	=	C	
H3140 - Kranswierwateren		definitief	=	=	B2	4.01,W
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		definitief	=	=	A1	4.01,W
H6430A - Ruigten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=	C	
H6430B - Ruigten en zomen	harig wilgenroosje	definitief	=	=	C	
H7140A - Overgangs- en trilvenen	trilvenen	definitief	=	=	C	

Habitatrichtlijnsoort	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kernopgave
H1163 - Rivieronderpad	definitief	=	=	=		4.01,W; 4.03,W
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=	B1	
H1340* - Noordse woelmuis	definitief	>	>	=	C	4.03,W
H1903 - Groenknolorchis	definitief	=	=	=	C	

Broedvogelsoort	Status doel	Aantal broedparen	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kernopgave
A017 - Aalscholver	definitief	8000*	=	=	B2	
A021 - Roerdomp	definitief	7	>	>	B1	4.03,W
A034 - Lepelaar	definitief	25	=	=	C	
A081 - Bruine kiekendief	definitief	25	=	=	C	
A119 - Porseleinhoen	definitief	18	>	>	B1	
A137 - Bontbekplevier	definitief	13	>	>	B1	
A151 - Kempphaan	definitief	20	>	>	C	4.04,W
A193 - Visdief	definitief	3300	=	=	B2	
A292 - Snor	definitief	40	=	=	B1	
A295 - Rietzanger	definitief	990	=	=	B1	

Niet-broedvogelsoort	Status doel	Populatie	Populatie waarde	Instandhoudingsdoelstelling	Omvang-leefgebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kern-opgave
A005 - Fuut	definitief	2200	gemiddelde	Foerageergebied	>	>	B2	4.02
A017 - Aalscholver	definitief	8100	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	A2	
A034 - Lepelaar	definitief	30	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A037 - Kleine zwaan	definitief	1600	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		4.01,W
A037 - Kleine zwaan	definitief	20	gemiddelde	Foerageergebied	=	=		4.01,W
A040 - Kleine rietgans	definitief	30	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4.02
A041 - Kolgans	definitief	19000	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		
A041 - Kolgans	definitief	4400	gemiddelde	Foerageergebied	=	=		4.02
A043 - Grauwe gans	definitief	580	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4.02
A045 - Brandgans	definitief	26200	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		
A045 - Brandgans	definitief	1500	gemiddelde	Foerageergebied	=	=		4.02
A048 - Bergeend	definitief	210	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A050 - Smient	definitief	10300	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B1	4.04,W
A051 - Krakeend	definitief	200	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A052 - Wintertaling	definitief	280	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A053 - Wilde eend	definitief	3800	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A054 - Pijlstaart	definitief	60	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A056 - Slobeend	definitief	60	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	4.02
A059 - Tafeleend	definitief	310	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	4.01,W
A061 - Kuifeend	definitief	11300	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B2	4.01,W; 4.02
A062 - Toppereend	definitief	15800	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	A4	
A067 - Brilduiker	definitief	310	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B2	
A068 - Nonnetje	definitief	180	gemiddelde	Foerageergebied	>	>	A1	4.01,W
A070 - Grote zaagbek	definitief	1850	gemiddelde	Foerageergebied	>	>	A3	
A125 - Meerkoet	definitief	3600	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A132 - Kluut	definitief	20	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A140 - Goudplevier	definitief	9700	maximum	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=		
A151 - Kempphaan	definitief	17300	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		
A151 - Kempphaan	definitief	2100	maximum	Foerageergebied	=	=		
A156 - Grutto	definitief	290	gemiddelde	Foerageergebied	=	=		
A156 - Grutto	definitief	2200	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		
A160 - Wulp	definitief	310	gemiddelde	Foerageergebied	=	=		
A160 - Wulp	definitief	3500	maximum	Slaap- en rustplaats	=	=		
A177 - Dwergmeeuw	definitief	85	gemiddelde	Foerageergebied	>	>		
A190 - Reuzenster	definitief	40	maximum	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	A2	
A197 - Zwarte stern	definitief	73200	maximum	Foerageergebied	>	>	A4	
A702 - Toendrarietgans	definitief	behoud	n.v.t.	Slaap- en rustplaats	=	=		4.02

Markermeer & IJmeer

Habitattype	Habitat-subtype	Status doel	Oppervlakte	Kwaliteit	Relatieve bijdrage	Kernopgave
H3140 - Kranswierwateren		definitief	=	=	A1	4.01,W
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden		definitief	=	=	C	4.01,W

Habitatrichtlijnsoort	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kernopgave
H1149 - Kleine modderkruiper	definitief	=	=	=		
H1163 - Rivierdonderpad	definitief	=	=	=		4.01,W; 4.03,W
H1318 - Meervleermuis	definitief	=	=	=	B1	

Broedvogelsoort	Status doel	Aantal broedpren	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kernopgave
A017 - Aalscholver	definitief	8000*	=	=	C	
A193 - Visdief	definitief	630	=	=	B1	

Niet-broedvogelsoort	Status doel	Populatie	Populatie waarde	Instandhoudingsdoelstelling	Omvang- leefgebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kernopgave
A005 - Fuut	definitief	170	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	4.02
A017 - Aalscholver	definitief	2600	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B2	
A034 - Lepelaar	definitief	2	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A043 - Grauwe gans	definitief	510	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4.02
A045 - Brandgans	definitief	160	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4.02
A050 - Smient	definitief	15600	gemiddelde	Slaap- en rustplaats	=	=	B1	
A051 - Krakeend	definitief	90	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A056 - Slobeend	definitief	20	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	4.02
A058 - Krooneend	definitief	behoud	n.v.t.	Foerageergebied	=	=		
A059 - Tafeleend	definitief	3200	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	A1	4.01,W
A061 - Kuifeend	definitief	18800	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	A1	4.01,W; 4.02
A062 - Toppereend	definitief	70	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A067 - Brilduiker	definitief	170	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A068 - Nonnetje	definitief	80	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B2	4.01,W
A070 - Grote zaagbek	definitief	40	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A125 - Meerkoet	definitief	4500	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A177 - Dwergmeeuw	definitief	behoud	n.v.t.	Foerageergebied	=	=		
A197 - Zwarte stern	definitief	behoud	n.v.t.	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=		

Ketelmeer & Vossemeer

Broedvogelsoort	Status doel	Aantal broedpren	Omvang leef-gebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kern-opgave
A021 - Roerdomp	definitief	5	>	>	C	4.03,SB,W
A119 - Porseleinhoen	definitief	4	>	>	C	
A298 - Grote karekiet	definitief	40	>	>	B2	4.03,SB,W

Niet-broedvogelsoort	Status doel	Populatie	Populatie waarde	Instandhoudings-doelstelling	Omvang-leefgebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kern-opgave
A005 - Fuut	definitief	350	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	4.02
A017 - Aalscholver	definitief	870	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B1	
A034 - Lepelaar	definitief	8	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A037 - Kleine zwaan	definitief	5	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4.01,W
A041 - Kolgans	definitief	220	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4.02
A043 - Grauwe gans	definitief	680	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	4.02
A051 - Krakeend	definitief	160	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A052 - Wintertaling	definitief	360	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A054 - Pijlstaart	definitief	50	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	
A059 - Tafeleend	definitief	350	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	C	4.01,W
A061 - Kuifeend	definitief	4500	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	4.01,W; 4.02
A068 - Nonnetje	definitief	30	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	4.01,W
A070 - Grote zaagbek	definitief	70	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A094 - Visarend	definitief	3	maximum	Foerageergebied	=	=	B1	
A125 - Meerkoet	definitief	1700	gemiddelde	Foerageergebied	=	=	B1	
A156 - Grutto	definitief	20	gemiddelde	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	C	
A190 - Reuzenster	definitief	10	maximum	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=	B2	
A702 - Toendrarietgans	definitief	behoud	n.v.t.	Slaap- en rustplaats	=	=		4.02

Bijlage II Toetsingskader beschermde soorten Omgevingswet

In deze Bijlage worden de relevante onderdelen van de Ow ten aanzien van soortenbescherming samengevat. De teksten zijn grotendeels ontleend aan de 'Handreiking Toelichting natuurbescherming onder de Omgevingswet' van het Netwerk Groene Bureaus. Voor de teksten van de Ow verwijzen we naar: wetten.overheid.nl In Bijlage I van dit rapport wordt nader ingegaan op het toetsingskader voor een flora- en fauna-activiteit

Flora- en fauna-activiteit

Een 'flora- en fauna-activiteit' in de Ow is een: 'activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten'. Er is al sprake van een 'flora- en fauna-activiteit' als het een *mogelijk* gevolg heeft voor één in het wild levend dier of plant, ongeacht of deze soort beschermd is volgens de Ow.

Als er sprake is van een flora- en fauna-activiteit, dient onder andere rekening te worden gehouden met de regels in art. 11.27 Bal (*specifieke zorgplicht*) en de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal (*vergunningplicht bij schadelijke handelingen, regels vergunningvrije gevallen*). Hoewel de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal alleen betrekking hebben op de bij wet beschermde soorten, gelden art. 11.27 en 11.28 (*voorkomen onnodig lijden van dieren*) ook met betrekking tot de niet-beschermde soorten.

Specifieke zorgplicht

In het Bal is een *specifieke zorgplicht* opgenomen voor onder meer alle 'flora- en fauna-activiteiten' die vrijwel alle ruimtelijke activiteiten betreft (art. 11.27 Bal). Deze specifieke zorgplicht komt in de plaats van de algemene zorgplicht die in de Wnb stond. Iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, indien dat niet mogelijk is beperken of ongedaan maken (art. 11.27, 1e lid Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. De specifieke zorgplicht houdt in ieder geval in dat voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van beschermde soorten en soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

- Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in Bijlage I Vrl en niet in die Bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl. voorkomen
- Habitatrictlijn-soorten als opgenomen in Bijlage II, IV en V Hrl.
- Dieren of planten die zijn opgenomen op de Rode Lijsten.
- Nationaal beschermde soorten (Bijlage IX Bal).

Ook de voor bovengenoemde soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats vallen onder de specifieke zorgplicht.

De kern van de zorgplichtbepaling voor flora- en fauna-activiteiten is dat als er sprake is van nadelige gevolgen op in het wild voorkomende soorten, deze, indien redelijkerwijs kan

worden gevegd, moeten worden voorkomen, beperkt of ongedaan worden gemaakt. Ook in art. 11.27, tweede lid wordt verwezen naar passende preventieve maatregelen of passende herstelmaatregelen. Tijdens en na het verrichten van de activiteit moet worden nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben (dus: monitoring).

In art. 11.27, tweede lid onder b Bal wordt aangegeven dat er moet worden 'vastgesteld' of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten. Daarnaast zijn de overige voorwaarden in het tweede lid onder c t/m f zodanig concreet dat in deze bewoording kan worden gelezen dat er *aantoonbaar* aan deze voorwaarden moet worden voldaan, zeker ook met in het achterhoofd dat de specifieke zorgplichten in de Ow zowel *bestuurlijk als strafrechtelijk kunnen worden gehandhaafd*. Om aantoonbaar aan de voorwaarden van de specifieke zorgplicht te hebben voldaan, is het noodzakelijk dat de toetsing aan de zorgplichtbepalingen in een quickscan of nader onderzoek wordt vastgelegd.

Interpretatie specifieke zorgplicht

Het Bal geeft aan waaruit de specifieke zorgplicht in ieder geval bestaat. De reikwijdte van de specifieke zorgplicht is op dit moment nog niet duidelijk. De formulering van de specifieke zorgplicht laat veel ruimte voor interpretatie die (nog) niet nader ingevuld is door provincies. De interpretatie van de reikwijdte van de specifieke zorgplicht van Waardenburg Ecology is gebaseerd op *expert judgement* en het voorstel van Hunink (2023¹).

Rode lijst soorten(groepen)

Wij richten ons in de natuurtoets, naast beschermde soorten, in principe op 'dieren en planten' van de Rode lijsten (zoals letterlijk benoemd in de Ow), dus niet op niet-dierlijke of niet-planten zijnde soorten organismen, zoals paddenstoelen en korstmossen. Daarbij worden de volgende statussen van de Rode lijst meegenomen: gevoelig, kwetsbaar, bedreigd en ernstig bedreigd. Uitgangspunt is daarbij dat de specifieke zorgplicht een focus vergt op de mogelijke nadelige gevolgen op de staat van instandhouding van soorten en niet zozeer op nadelige gevolgen voor ieder exemplaar afzonderlijk.

Onderzoeksinspanning

Iemand die een flora- en fauna-activiteit wil verrichten op een plek, moet controleren of er aanwijzingen zijn dat op die plek of in de buurt kwetsbare of bedreigde soorten voorkomen. Onduidelijk is welke onderzoeksinspanning verricht moet worden. Waardenburg Ecology vult deze onderzoeksverplichting in door het raadplegen van de NDFF en een habitatgeschiktheids-beoordeling.

De soortenbeschermingsregimes

In het Bal wordt onderscheid gemaakt in de volgende drie beschermingsregimes:

- § 11.2.2: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn (*Vogelrichtlijnsoorten*). Dit betreft alle van nature in Nederland voorkomende vogels conform art. 1 Vogelrichtlijn

---

¹ Hunink, S. 2023. Voorstel invulling specifieke zorgplicht FF-activiteiten Ow. LinkedIn bericht 30 oktober 2023.

- § 11.2.3: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn (*Habitatrichtlijnsoorten*). Dit betreft soorten, genoemd in Bijlage IV, onder a, bij de Habitatrichtlijn, Bijlage II bij het verdrag van Bern of Bijlage I bij het verdrag van Bonn.
- § 11.2.4: omgevingsvergunning andere soorten (*andere soorten*). Dit betreft soorten genoemd in Bijlage IX behorende bij art. 11.54 Bal.

Onder iedere paragraaf (11.2.2, 11.2.3 en 11.2.4) zijn de vergunningplichtige gevallen en de vergunningvrije gevallen aangegeven. In de Omgevingswet wordt niet meer gesproken over verbodsbepalingen waarvoor een ontheffing of vrijstelling kan worden verleend zoals onder de Wet natuurbescherming, maar over schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningplichtig geval. Er geldt een vergunningplicht voor schadelijke handelingen bij:

- vogels op grond van artikel 11.37, eerste lid Bal,
- dier- en plantensoorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bonn en Bern op grond van artikel 11.46, eerste lid, Bal, en
- dieren van Bijlage IX, onder A van het Bal op grond van artikel 11.54, eerste lid, Bal.

De inhoud van de schadelijke handelingen komt overeen met de verbodsbepalingen van de soortenbeschermingsregimes uit de voormalige Wet natuurbescherming, aangezien deze rechtstreeks voortkomen uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en internationale Verdragen en betreffen de volgende schadelijke gevallen:

- het opzettelijk doden en vangen van soorten;
- het beschadigen of vernielen van voortplantings- en rustplaatsen van dieren, niet zijnde vogels;
- het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, eieren of wegnemen van nesten van vogels;
- het opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren;
- het (ver)storen van dieren volgens de beschermingsregimes soorten Vogelrichtlijn en soorten Habitatrichtlijn. NB geldt voor vogels niet als er geen sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de vogelsoort;
- het plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten.

Uitzonderingen vergunningplicht en vergunningvrije gevallen

Voor instandhoudings- en passende maatregelen in het kader van het bereiken van Natura 2000-doelstellingen geldt een uitzondering van de vergunningplicht voor schadelijke handelingen. In het Bal zijn verder een aantal vergunningvrije gevallen aangewezen per beschermingsregime waarvoor geen vergunningplicht geldt. Hoewel er enkele verschillen zijn, betreft het onder meer de volgende gevallen:

- In een programma aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. een Natura 2000-beheerplan).
- In een omgevingsverordening aangewezen flora- en fauna-activiteiten (bijv. de door de provincie aangewezen soorten en handelingen).
- Bij ministeriële regeling aangewezen flora- en fauna-activiteiten (In art. 4.31 van de Omgevingsregeling zijn de flora- en fauna-activiteiten die genoemd zijn in art. 11.54 Bal aangewezen als vergunningvrij voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen of inrichting van gebieden (incl. gebruik) voor de soorten in Bijlage VIIc Or).

- Flora- en fauna-activiteiten die aantoonbaar worden uitgevoerd conform een per ministeriële regeling aangewezen gedragscode.

Beoordelingsregels vergunning

Een vergunning wordt alleen verleend als is voldaan aan de beoordelingsregels in § 8.6.2 Bkl. De beoordelingsregels verschillen per soortenbeschermingsregime (uitgewerkt in art. 8.74j t/m art. 8.74l Bkl), maar komen kort gezegd neer op de beoordeling:

- of er geen andere bevredigende oplossing is,
- of de activiteit nodig is vanwege een genoemd wettelijk belang, en
- of de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Hiernavolgend is een Stroomschema passieve soortenbescherming Omgevingswet opgenomen.

